

UNIVERZITA KARLOVA – PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Bc. Pavlína Bílá</i>
Název práce	Riziko předčasných odchodů ze vzdělávání u klientů diagnostického ústavu
Autor posudku	<i>RNDr. Dominik Dvořák, Ph.D. (vedoucí práce)</i>

Předložená práce se zabývá významným tématem drop-outu. Vzhledem závažnosti tématu k němu existuje bohatá literatura. Oceňuji, že se autorka v pramenech dobře orientovala, pro práci vybrala důležité koncepty a informace, a nezůstala jen u jejich expozice ve vstupní části, ale v diskusi funkčně použila teoretické rámce jako perspektivu životní dráhy (life-course) a konstrukt futility.

Nejcennější ovšem je, že práce přináší k problematice drop-outu originální poznatky, neboť se autorce podařilo získat přístup k části žákovské populace, která v běžných výzkumech často uniká pozornosti, a zaznamenat (byť retrospektivně, ale s malým časovým odstupem) také průběh vzdělávání této populace ve specifické době pandemie covid-19. Zjištění, že příčiny, které vedly k umístění do DÚM, jsou současně riziky z hlediska drop-outu ze vzdělávání, by samo o sobě nebylo nové, ale práce dobře dokumentuje, co se děje dále po umístění do ústavního zařízení a naznačuje možnosti a meze institucionální výchovy v intervenci do nepříznivého vývoje. I když je práce kvalitativní a je zaměřena na případové studie, bylo by zajímavé vědět, jaká je z hlediska dokončování vzdělávání úspěšnost například u klientů na dislokovaných pracovištích nebo přecházejících do výchovných ústavů k dlouhodobějšímu pobytu. Je zřejmé, že problematika má další potenciál, jak autorka ostatně naznačuje na více místech textu. Zajímavý je i postřeh autorky, že pro respondenty je úspěšné absolvování učebního oboru (byť i dvouletého) velmi prestižním a dosti náročným cílem – zatímco v současném politickém diskurzu jsou učební obory často vnímány jako málo žádoucí a málo hodnotná alternativa.

Text obsahuje všechny části očekávané u kvalifikační práce, je kultivovaně napsaný, takřka neobsahuje chyby. Po stránce výstavby by bylo možné ještě lépe provazovat jednotlivé oddíly textu a ukazovat jejich vztah. Shoda s jinými dokumenty je zanedbatelná, konkrétně jde o místa, kde autorka uvádí znění legislativy, cituje z české odborné literatury (citáty jsou vždy odkazovány a vesměs správně označeny jako přímé), nebo se jedná o položky v seznamu literatury. Celkově jde o nadprůměrnou diplomovou práci, a navrhuji proto také udělení odměny agonu.

Otázky k diskusi:

1. Popisovaným případům je společné, že se v anamnéze objevují vysoké absence ve škole. Zaznamenala jste také zajímavý fakt rozdílného přístupu škol k absencím. Jaké doporučení byste dala školám z hlediska přístupu k záškoláctví (včetně skrytého – krytého rodiči)?
2. Co si z výzkumu ve specifickém prostředí DÚM odnášíte pro svou budoucí práci učitele v (běžné) škole?

Celkové hodnocení	<i>Práci doporučuji k obhajobě.</i>
Navržená známka	

V Praze dne 10. května 2023

RNDr. Dominik Dvořák, Ph.D.
vedoucí práce